

*І.С. Хоронжевська-Муляр, Г.А. Мартинюк, Й.В. Шахгільдян,
Г.М. Шевченко, С.М. Кузін, М.І. Михайлов, О.Є. Попова*

ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА ГЕПАТИТУ В СЕРЕД ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧИХ ІНТЕРНАТНИХ УСТАНОВ

Обласна санітарно-епідеміологічна станція, міська клінічна
лікарня, м. Рівне, НДІ вірусології ім. Д.Й. Івановського РАМН,
НДІ епідеміології і мікробіології ім. М.Ф. Гамалії РАМН,
м. Москва (Росія)

На маркери гепатиту В (ГВ) – HBsAg, анти-HBs, сумарні анти-HBcor – обстежили 623 дітей м. Рівне і 410 дітей у 5 інтернатах Рівненської області. Дослідження сироваток проводили методом ІФА з допомогою комерційних вітчизняних і зарубіжних тест-систем у НДІ вірусології ім. Д.Й. Івановського РАМН і НДІ епідеміології і мікробіології ім. М.Ф. Гамалії РАМН.

Вакциною Engerix-B фірми СмітКляйнБічем було щеплено проти ГВ 87 вихованців інтернатів, в яких не було HBsAg і анти-HBs у крові, за схемою 0-1-6 міс. Визначення частоти виявлення маркерів ГВ серед вихованців дитячих інтернатів показало, що вони складають групу високого ризику інфікування HB-вірусом. HBsAg визначали у $(8,3 \pm 1,2) \%$ обстежених, тобто майже у 5 разів частіше,

ніж у дітей м. Рівне – $(1,6 \pm 0,5)$ %. Сумарно вказані вище маркери ГВ були виявлені в цих двох групах відповідно у $(28,3 \pm 2,2)$ і $(8,0 \pm 1,1)$ % обстежених. Необхідно відмітити, що якщо серед 172 вихованців спеціалізованих інтернатів з патологією ЦНС (хвороба Дауна, дитячий церебральний параліч, олігофренія) HBsAg виявляли у 17,4 %, а маркери ГВ сумарно – у 52,9 %, то серед 112 практично здорових вихованців – відповідно у 2,7 і 19,6 %. Найбільш часто маркери ГВ були виявлені в дітей, що постійно спілкувались у групах з вихованцями, які мали HBsAg і HBeAg у крові, – при обстеженні 151 такої дитини сумарно маркери ГВ були виявлені у 54,3 %.

Ці дослідження показали доцільність, з економічних позицій, проведення передвакцинального скринінгу на маркери ГВ вихованців дитячих інтернатів.

Обстеження імунізованих вакциною Engerix-B вихованців з патологією ЦНС через 1 міс. після 3-го щеплення дозволило виявити появу анти-HBs у протективних титрах у 96,2 % з них, причому в половини концентрація цих антитіл була вище 1000 МО/л. При визначенні в крові вихованців спеціалізованих інтернатів анти-HBs через 10 років після завершення курсу їх імунізації в 53,3 % з них були виявлені антитіла в протективній концентрації (але в половини з них концентрація антитіл була низька – до 80 МО/л).

Серед щеплених вихованців, які мали постійний контакт у групах з носіями HBsAg, протягом 10 років маніфестних форм ГВ і появи осіб з HBs-антигенемією відмічено не було.

В аналогічній групі порівняння серед 62 нещеплених дітей у 17,7 % вихованців при повторному обстеженні через 7 міс. були виявлені раніше відсутні маркери ГВ (HBsAg – у 4,8 %, анти-HBs – у 12,9 %). У 35 нещеплених дітей, які перебували в інтернатах 5-10 років, ці маркери виявляли у 34,3 % (HBsAg – у 14,3 %, анти-HBs – у 20,0 %).